

stafte det til Stede, om man ønsker det. Han sagde: Dannedirke ligger i Luften, det er en Grav for Danmarks Penge og en Grav for Danmarks Sønner. Saaledes betragtede han det, og paa lignende Maade kan man godt se, at han betragtede Kjøbenhavns Befæstning. Med Hensyn til mine Bemærkninger om Kunststøtterne, tror jeg, at det var det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Wagner), som vilde imødegaa mig, idet han mente, at de ikke vare rigtige, og maaske ogsaa, at Tscherning ikke havde udtalt sig om de Ting. Jeg har nu her i Rigsraadstidenden under Forhandlingerne i Rigsraadet om Befæstningsagen fundet en fuldstændig Udtalelse herom. Det er ikke langt, og jeg haaber nok, at den ærede Formand vil give mig Lov til at oplæse nogle Linier. Tscherning sagde: „Nu siger det ærede Medlem: „Men Bibliothekerne og alle de kostbare Samlinger, hvorledes skal det da gaa dem? Veed det ærede Medlem da ikke, at disse ere sikrede bedst ved at være i aabne Byer? Er det almindeligt, at Krigen føres som en Røverkrig, og at man, naar man besætter en stor By, borttager de Skatte, man vil have? Selv den store Feltherre og Regent, som havde tidt for megen Lyst til at tage Noget, hvor han kom hen, for i sin Hovedstad at samle hvad han igjen maatte udlevere, hvilken Fremgangsmaade vakte megen fjendtlig Stemning imod ham, selv han udplyndrede ikke Byerne, men tog kun enkelte Ting. Har Wien ikke været besat af fremmed Magt, har det Samme ikke været Tilfældet med Berlin og med alle de tytte Hovedstæder, og ere de blevne udplyndrede? Har Hamborg, som har forløst sig i Krig og i Fred, sørget for at vedblive at være Fæstning for at bevare sin Bant og sine Skatte, eller har den ikke af egen Indskydelse sløvet sine Volde og sagt: Vi overgive os hellere til den første Fjende, end vi ville gjøre en Modstand, som koster os langt mere end Omgivelse.“ Jeg skal ikke fortsætte længere, men der er ellers talrige Beviser paa det Samme baade i dette Foredrag og i de senere Forhandlinger, som førtes om andre militære Sager. Kort sagt, denne Mand har grundigt viist os, hvor forkert det er at anlægge en Fæstning omkring Kjøbenhavn, men at den ærede Krigsminister vil søge at trykke den Slags Tanker ned, som om de ingen Betydning havde, kan jeg godt forstaa. Det har imidlertid ikke nogen Bægt for mig, thi jeg undlader ikke at sige her, at til den Mand's Meninger, som jeg har nævnt, har jeg ulige mere Tiltro end til den ærede Krigsministers. Altsaa, jeg fastholder den Opfattelse, at det er den

soleklare Bei til Danmarks Undergang at følge Krigsministerens Anvisning og anlægge den Fæstning, som han vil have os med til. Da det alt er blevet saa klart fremsat af andre Medlemmer her i Salen foruden af mig, skal jeg imidlertid ikke forfølge det videre og endnu kun gjøre nogle enkelte korte Bemærkninger. Til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Wagner) skal jeg sige, at jeg tilstaa, at det interesserede mig, at han havde taget en saa stor Feltherre som Napoleon for at vise, at min Paaastand om Oberst Tscherning var urigtig, og at denne ikke var saa stor en Autoritet, som jeg havde villet gjøre ham til. Der var nu rigtignok den Mærkelighed derved, at Napoleon, i det Mindste saa vidt jeg veed, ikke gav sig af med at bygge Fæstninger; derimod gav han sig meget af med at indtage Fæstninger, det veed jeg, og jeg nærer ikke Tvivl om, at hvis vi havde haft den saa meget ønskede Fæstning her, og han var kommen til Stede, saa skulde han nok have viist, at han var i Stand til at tage den; hans Kunstfærdighed i saa Henseende skulde de Herrer nok have faaet at føle. Det undrer mig altsaa, at det ærede Medlem vilde føre dette Bevis imod mig. Det Øvrige af hans Paaastande skal jeg ikke indlade mig paa. — Jeg skal gjøre den Bemærkning til det ærede Medlem fra Helsingør (Thomsen), at jeg har en lille Bog her, der specielt omhandler Forhandlinger, og det meget alvorlige Forhandlinger, mellem det ærede Medlem og Oberst Tscherning angaaende militære Spørgsmaal — jeg har læst den fra Ende til anden — og da det netop er Fæstningsspørgsmaalet, som her omhandles, og det ærede Medlem jo ogsaa har været Krigsminister, vil det ses, at han ikke altid har lagt sig saa ringe Bægt paa denne Mand, som den ærede Krigsminister nu behager at gjøre det. Jeg bemærkede til det ærede Medlem fra Helsingør, at jeg vilde følge ham i den Plan at laa Sagen ihjel strax, og jeg tilstaa, at det er det, som jeg har den største Lyst til at gjøre, men efter at jeg i Gaar hørte det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds (Hørup), blev jeg grebet af den Grundighed, hvormed han motiverede sin Mening, og jeg er da kommen til at dele Opfattelse med ham. Vi nære begge den samme Anskuelse, at Fæstningsforlaget bør ødelægges saa fuldstændigt, som vel tænkes kan, men han har den Mening, at det mest Ødelæggende vil være at henvise Sagen til et Udvalg, og mnliggvis er det ogsaa rigtigt. Da jeg under alle Omstændigheder nødig vil lægge nogen som helst Hindring i Veien for Sagens Ødelæggelse